

Geen reden tot feest, want niet de actief beheerde fondsen, maar de indexfondsen scoorden goed in 2014. FOTO: HH

Weinig actief beheerde fondsen wisten in 2014 hun benchmark te verslaan

Morningstar maakt nominaties voor zijn jaarlijkse 'awards' bekend

Harm Luttkhedde
Amsterdam

Normaal gesproken had het een feestje moeten zijn voor de beleggingsfondsenindustrie, maar tijdens de Morningstar Awards 2015 is enige ingetogenheid op zijn plaats. Ondanks dat het een uitstekend jaar was voor zowel de aandelen- als de obligatiemarkten, wisten namelijk maar zeer weinig actief beheerde fondsen hun benchmark te verslaan.

Dit komt ook tot uiting in de nominaties voor de 'awards' die donderdag door de fondsenbeoordelaar worden bekendmaakt. Na volledige afwezigheid vorig jaar, behoren een handvol beursgenoteerde indexfondsen (ETF's) nu weer tot het beste wat er op fondsgebied te vinden is, stelt Morningstar. In de categorie Nederlandse aandelen beleggen zelfs twee van de drie genomineerde fondsen volledig passief.

'In een aantal categorieën was het voor actieve fondsbeheerders een slecht jaar. In sommige gevallen bleek slechts een enkeling in staat de benchmark te verslaan', zegt San Lie, hoofd beleggings-

Morningstar

Fondsvergelijker Morningstar belooft elk jaar de beste beleggingsfondsen en fondsbeheerders met de zogenaamde Morningstar Awards en de Morningstar European Fund Manager of the Year Awards. Bij de Morningstar Awards kijkt het naar historische rendementen. De Fund Manager of the Year wordt gekozen op basis van de persoonlijke keuzes van de analisten van Morningstar.

fondsonderzoek bij Morningstar Benelux.

Behalve voor Nederlandse aandelenfondsen gold dit onder meer ook voor fondsen die in aandelen wereldwijd beleggen. De verklaring daarvoor is dat veel fondsen minder in Amerikaanse aandelen belegden ten opzichte van de MSCI World Index, en wat meer in aandelen uit opkomende markten, zo licht fondsenanalist Jeffrey Schumacher toe. Ten aanzien van Amerikaanse aandelen was er bovendien een voorkeur voor middelgrote aandelen. 'Maar juist de Amerikaanse aandelenmarkt, en daarbinnen vooral de largecaps, heeft het goed gedaan, terwijl aandelen uit opkomende markten achterbleven', aldus Schumacher. 'En dan was er ook nog de stijgende dollar. Voor veel fondsen met een onderwogen positie in Amerikaanse aandelen viel er dan ook bijna niet op te boksen tegen een ETF.'

De tegenvallende prestaties van veel beleggingsfondsen heeft de discussie over de toegevoegde waarde van actief beheer weer aangewakkerd. Ook is de kritiek op fondsen die zich profileren

als 'actief' maar in werkelijkheid nauwelijks afwijken van de index, luider geworden.

Toch schrijft Morningstar actief beheer niet af. Er zijn wel degelijk fondsmanagers die over een langere periode hun benchmark verslaan en dus waarde toevoegen. Deze fondsmanagers maken een grote kans op het winnen van een award, aangezien niet alleen het resultaat over het afgelopen jaar telt maar ook, zij het in iets mindere mate, de prestaties in de jaren daarvoor. Dat er actief beheerde fondsen bovendien steek, blijkt volgens Morningstar ook uit het feit dat er zich dit jaar onder de genomineerde fondsen weer veel 'oude bekenden' bevinden — fondsen die al eens eerder tot de beste drie in hun 'peer group' behoorden of de prijs wonnen. Het Kempen Orange Fund is daar een voorbeeld van.

Tegenvallende prestaties hebben de discussie over actief beheer weer aangewakkerd

Dit door Joop Witteveen en Jan Willem Berghuis beheerde small-capfonds was er al een paar keer dichtbij om uiteindelijk in 2011 uitgeroepen te worden tot beste Nederlandse aandelenfonds.

Het rendement van 10,2% afgelopen jaar noemt Lie 'opmerkelijk' omdat ook in Nederland over het algemeen largecaps het meest in trek waren. Of de Kempen-beheerders met dit fonds — ze beheren ook Kempen Oranje Participaties — opnieuw de trofee in ontvangst mogen nemen, zal tijdens de Fund Awards-uitreiking op 9 april blijken.

Minder bekend bij het grote publiek, maar niet meer weg te denken in de categorieën aandelen Azië-Pacific en aandelen opkomende markten, is het Australische First State. Het First State Asia Pacific Leaders-fonds bijvoorbeeld behaalde een rendement van 23,6%, meer dan dubbel zoveel als de MSCI AC Asia Pacific ex-Japan Index. In de categorie aandelen Azië-Pacific zijn alle drie de fondsen van First State genomineerd. Daarmee is het de eerste die dit jaar verzekerd is van een award.

